

«Hvem sier folk at jeg er?»

De siste fire årene har jeg mange ganger fått spørsmål om hvem jeg er, og ikke minst hva jeg er. Slik blir det gjerne når man kommer ny til et sted, og i alle fall begynner i en jobb der titler og stillingsbeskrivelser kan være vanskelig å holde orden på.

Siden jeg våren 2020 begynte å jobbe i Stiklestad prosti, så har jeg først vært konfirmanthelper. Det er jo nokså selvfølgelig. Så ble jeg prestevikar. Dette vikar-begrepet førte til at mange trodde jeg bare skulle være i Beitstad og Verran sokn midlertidig. Altså som vikar for noen andre. Det siste 1,5 året har stillingen het for «prest under utdanning». Det sier jo også noe om hva jeg har vært, og hva jeg har holdt på med.

Dette med titler, og hva og hvem vi er, har alltid vært noe som interesserer folk. Det leste vi også om i evangelieteksten. Der spør Jesus: «Hvem sier folk at jeg er?»

Spørsmålet stiller han til disiplene sine, og de kommer med flere svar. For hvem var denne Jesus? Disiplene hadde fått med seg at folk hadde ulike svar på dette, og de svarene kan jo føles både like forvirrende og forklarende som mine titler de siste årene. Det starter med at Jesus selv kaller seg «Menneskesønnen» når han stiller spørsmålet.

«Menneskesønnen». Denne tittelen er det kun Jesus selv som bruker om seg selv. Ingen andre bruker den benevnelsen på ham. Ordet var ikke en gang vanlig på Jesu tid. Jesus bruker ett ord, en tittel om seg selv, som viser at han skulle leve som menneske. Hva svarer så disiplene Menneskesønnen?

Disiplene svarer så at folk sier at de tror han er «døperen Johannes». Det var jo Jesus ikke, slik at disiplene fortsetter med noen andre svar som folk tror Jesus kan være, og sier «Elia, Jeremia eller en annen av profetene».

Hvordan, og hvorfor, trodde folk at Jesus var disse profetene? Disse profetene var jo for lengst døde. Men, ser man gjennom historien så var tanken om at et menneske kan fortsette sin gjerning i et nytt menneske, ikke uvanlig. Om man dykker godt ned i det gamle testamentet kan man finne mye spennende som legger grunnlaget for nettopp hvorfor Elia blir nevnt som den Jesus kan være, men i dag har jeg lyst til å komme meg videre til neste svar om hvem Jesus er.

For Jesus spisser spørsmålet sitt. Han spør disiplene direkte: «Hvem sier dere at jeg er?» Peter svarer på vegne av alle disiplene: «Du er Den salvede, den levende Guds Sønn». For de av dere som kjenner denne teksten godt, så stusser dere kanskje over svaret til Peter. «Den salvede»? Svarte ikke Peter at de mente at Jesus var Messias? Jo, t.o.m 2011-oversettelsen av Bibelen så sto det Messias. I 2024-utgaven har man rett og slett valgt å skrive betydningen av Messias. Altså «den salvede».

I dag gir nok for mange hverken ordet Messias, eller ordets betydning «den salvede», noe mening. Men, for disiplene og andre på Jesu tid, så rommet dette svaret mye. Det å salve noen betydde så mye mer enn å smøre seg med salve. Det var noe mer enn hudpleie. Salving var knyttet til innvielse av kongelige, til profeter eller knyttet til det å ha et spesielt gudsforhold. Den som var salvet var salvet til en spesiell gjerning.

Jesus som Messias, eller nå i 2024 den salvede, oppfyller dermed flere ting. Jesus kom som profet, prest og konge. Jesus så seg ikke som den salvede slik andre salvede så seg selv. Jesus var ikke en konge i form av hærfører eller en med makt over land. Jesus var, og er, noe mer.

Nå er det jo slik at viktige personer har en tendens til å få dager oppkalt etter seg, og markert på ulikt vis. Dere som kjenner meg godt, vet at den 29. juli, slaget på Stiklestad og Olav den hellige, er en viktig dato, og markering. Det vi kjenner som olsok. I dag er det ikke 29. juli, men 29. juni. Også en markeringsdag. Om ikke like kjent som olsok. I dag er det nemlig persok.

Persok henger nettopp sammen med dagens tekst. Teksten som har overskriften «Peters bekjennelse». For det var Peter som svarer på vegne av disiplene når Jesus stilt spørsmålet om hvem de sier at han er. Etter at Peter har svart, sier Jesus: «Du er Peter, og på denne klippen vil jeg bygge min kirke». Peter blir med dette trukket frem som en viktig person. En Jesus vil ha sentral i sin kommende kirke.

Peter får dermed også en tittel. Klippen. Noe stødig og solid. Et grunnlag å bygge på. Når vi da i påskens tekster leser om når Peter fornekte at han kjenner Jesus, er han ikke så stødig eller solid. Peter er vaklende. Og Jesus visste det ville komme. Likevel gir han Peter tittelen klippen. Jesus ser at Peter, og alle vi andre, ikke alltid kan være på høyden. Vi står ikke alltid like støtt.

Det er vel mye derfor jeg først som drøye 50 år gammel står her som ferdig prest. Helsa vaklet, det unge studielivet – prest 1.0-versjonen, ble det aldri noe av. Jeg har i agenden til oss som har

tjenesteoppgaver i dag, hatt tittel «ordinanden» nå frem til prekenen. Nå står det sokneprest på papiret. Prest versjon 2.0 er klar.

I evangelieteksten avsluttes dialogen mellom Jesus og disiplene om hvem Jesus er, med at Jesus påla disiplene å ikke si til noen at han var den salvede, så vet vi at etter hans død forkynte disiplene, og mange andre, hvem Jesus var.

Jeg kan ikke lenger gjøre som han i Jeremia-teksten som Kine leste, nemlig si: «Å, min Herre og Gud! Se, jeg kan ikke tale, jeg er for ung!». Ikke er jeg ung lengre, men jeg har i dag lovet å «forkynne Guds ord klart og rent». Jeg har ikke taleforbud! Og som prest, men mest av alt som Lise Marit, vil jeg svare på Jesu spørsmål: «Hvem sier jeg at Jesus er?»

Her kommer hele barndommen og ungdomstiden opp. Hvem jeg vil si at Jesus er, er farget av de som formidlet troen sin til meg. Margit, Bjørg og Anne med søndagsskolen, og Elna og Tore med Yngres, på bedehuset i Leirvika. Farmor og farfar på sengekanten i Skråningen. Leiv Gunnar med sin tilstedeværelse her i kirka. Ole, og alle andre på Hallarheim, som gjennom leirer, Friends, sang, gitar og andakt. Med, og uten, studiepoeng i kristendom og teologi, ga alle disse en søkende liten jentunge og ungdom, svar på hvem Jesus var for seg. Jesus var levende. Død og oppstått for oss alle.

Dette smittet over. Denne levende Jesus de snakket om – ja, han måtte virkelig være viktig. Så ble han også viktig for meg. Jeg kan i dag si at jeg forkynner en levende Jesus, med alle hans titler. Hans mange titler, som da ofte har flere betydninger, viser

at han rommer nok til å fylle alle aspekter ved livet. Den salvede, Menneskesønnen, Guds sønn, Frelser og Kristus.

Og for meg er da Jesus: Han som fyller meg med levende tro. Det er han gir meg håpet om et nytt liv. Et liv der jeg som 8-9 år gammel sa at der skulle også jeg springe 60-meteren fort – sammen med Jesus. Og ikke minst er Jesus kjærlighet. Han ser oss alle som sine barn. Uansett om vi vakler eller er en klippe. Hans kjærlighet fyller oss, slik at vi ikke kan svare annet enn «Du er den jeg tror på».